

Sygn. akt VI U 240/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Kryńska - Mozolewska

Protokolant: starszy protokolant sądowy Marzena Szablewska

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2017 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. z dnia (...)r., znak: (...) - (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)w W.

o zwrot nienależnego zasiłku chorobowego, zasiłku opiekuńczego, zasiłku macierzyńskiego

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że odwołująca M. K. nie jest zobowiązana do zwrotu zasiłku chorobowego, zasiłku opiekuńczego, zasiłku macierzyńskiego wraz z odsetkami w kwocie 152.597,84 zł (sto pięćdziesiąt dwa tysiące pięćset dziewięćdziesiąt siedem złotych 84/100).

Sygn. akt VI U 240/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...)roku, znak: (...) - (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. zobowiązał ubezpieczoną M. K. do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego, zasiłku opiekuńczego, zasiłku macierzyńskiego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 152.597,84 zł w tym kwotę 122.678,33 złotych z funduszu chorobowego za okres od 04.10.2010 r do 13.05.2012 r oraz odsetki w wysokości 29.919,51 złotych. W uzasadnieniu swej decyzji organ rentowy wskazał, że z ustaleń dokonanych przez organ wynika, że M. K. w okresie od 29 sierpnia 2010 roku do 17 maja 2012 roku oraz od 1 listopada 2012 roku nie podlega ubezpieczeniom społecznym, w tym, dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, gdyż jej zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych miało na celu uzyskanie prawa do wypłaty świadczeń z ubezpieczeń społecznych od zadeklarowanej, wysokiej podstawy wymiaru składek. Dalej ZUS wskazał, że dokonał wypłaty na rzecz ubezpieczonej świadczeń, co było wynikiem świadomego wprowadzenia ZUS w błąd przez ubezpieczoną, a co za tym idzie kwoty wypłaconych zasiłków stanowią świadczenie nienależne.

(decyzja z dnia 11.06.2013r. – akta organu rentowego)

Od powyższej decyzji M. K. wniosła odwołanie, w którym domagała się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie braku podstaw do uznania zasiłków chorobowego, opiekuńczego oraz macierzyńskiego za pobrane nienależnie. W uzasadnieniu odwołania wnioskodawczyni podniosła, że w dniu 29 sierpnia 2010 roku faktycznie rozpoczęła pozarolniczą działalność gospodarczą, polegającą na świadczeniu usług w zakresie obsługi kadrowej. Działalność ta miała być dalej prowadzona, z kilkumiesięczną przerwą w 2012 roku, kiedy to została zawieszona.

(odwołanie – k. 1 – 7)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu swego stanowiska ZUS podkreślił, że w jego ocenie odwołująca się nie prowadziła w rzeczywistości działalności gospodarczej, jedynie zgłosiła się do ubezpieczeń po to, aby pobierać wysokie świadczenia, a więc wprowadziła świadomie organ rentowy w błąd.

(odpowiedź na odwołanie – k. 37 – 38)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacił M. K. :

- zasiłek chorobowy za okres od 04.10.2010r. do 10.03.2011r. w kwocie 36.332,10 zł brutto,
- zasiłek macierzyński za okres od 11.03.2011r. do 11.08.2011r. w kwocie 35.412,30 zł,
- zasiłek chorobowy za okres od 12.08.2011r. do 09.02.2012r. w kwocie 33.641,69 zł brutto,
- zasiłek opiekuńczy za okres od 10.02.2012r. do 09.04.2012r. w kwocie 11.037,60 zł brutto,
- zasiłek chorobowy za okres od 10.04.2012r. do 13.05.2012r. w kwocie 6.254,64 zł brutto.

(bezsporne)

Decyzją z dnia (...)roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że M. K. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od 29 sierpnia 2010 roku do 17 maja 2012 roku i od 1 listopada 2012 roku.

Od powyższej decyzji M. K. wniosła odwołanie. W wyniku rozpoznania jej odwołania Sąd Okręgowy Warszaw – Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 16 grudnia 2013 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt VII U 1806/13, oddalił jej odwołanie. Od wyroku tego M. K. wniosła apelację, w wyniku rozpoznania której wyrokiem z dnia 28 września 2016 roku, o sygn. akt III AUa 608/14, Sad Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych:

- w pkt I odrzucił apelację w zakresie ustalenia podlegania M. K. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od 18 maja 2012 roku do 31 października 2012 roku oraz ustalenia podstawy wymiaru składek za okres od 29 sierpnia 2010 roku do 31 października 2012 roku i od 1 listopada 2012 roku;
- w pkt II zmienił zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. z dnia (...)roku nr (...) w ten sposób, że stwierdził, iż M. K., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od 29 sierpnia 2010 roku do 17 maja 2012 roku,
- w pkt II oddalił apelację w pozostałej części,
- w pkt IV zniósł wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego.

(dowód: decyzja z dnia (...). – k. 68 – 69 verte, wyrok SO z dnia 16.12.2013r. – k. 81 akt sprawy VII U 1806/13, wyrok SA z dnia 28.09.2016r. wraz z uzasadnieniem – k. 299 - 300 i k. 304 – 333 akt sprawy VII U 1806/13)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach organu rentowego oraz w aktach sprawy VII U 1806/13 toczącej się przed Sądem Okręgowym Warszawa – Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest odwołanie M. K. od decyzji ZUS zobowiązującej ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego, zasiłku opiekuńczego, zasiłku macierzyńskiego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 152.597,84 zł.

Zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. – Dz. U. z 2016r., poz. 963, ze zm.) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego. Definicję świadczenia nienależnego zawiera z kolei regulacja z art. 84 ust. 2 tej ustawy, gdzie wskazano, że za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się:

- świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania;
- świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Jak wynika z argumentacji zawartej w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji oraz w odpowiedzi na odwołanie organ rentowy swoją decyzję oparł na uznaniu, że odwołująca się świadomie wprowadziła organ w błąd, bowiem jej zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą było dokonane jedynie w celu uzyskania prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych od zadeklarowanej wysokiej podstawy wymiaru składek.

Kluczowym w niniejszej sprawie było rozstrzygnięcie sprawy z odwołania M. K. od decyzji ZUS z dnia (...)roku, nr (...).

W wyniku rozpoznania odwołania od tej decyzji ostatecznie wyrokiem z dnia 28 września 2016 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uznał, że M. K., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od 29 sierpnia 2010 roku do 17 maja 2012 roku. Oznacza to, że odwołująca się w rzeczywistości wykonywała działalność gospodarczą i z tego tytułu podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Zgodnie z art. 365 § 1 KPC prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie wiąże również i Sąd rozpoznający niniejszą sprawę.

Tym samym uznać należy, że M. K. nie wprowadziła w błąd organu rentowego i w okresie od 4 października 2010 roku do 13 maja 2012 roku była uprawniona do zasiłku chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego. Faktycznie spełniła ona warunki do objęcia jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą. Świadczenia wypłacane odwołującej się nie były, więc świadczeniami nienależnymi, a co za tym idzie brak jest podstaw w rozumieniu z art. 84 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do zwrotu zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego wypłaconych w okresie od 4 października 2010 roku do 13 maja 2012 roku. Zaskarżona decyzja ZUS jest, więc sprzeczna z prawem i jako taka podlega zmianie.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)